

HORTICULTURAL EXPERTISE GROUP

IMPROVEMENT CENTRE • EDUCATION • PROJECTS • CONSULTANCY

Het Nieuwe Telen en gelimiteerd CO₂ doseren

Energiek Event 2011

Herbert Stolker
17 Maart 2011

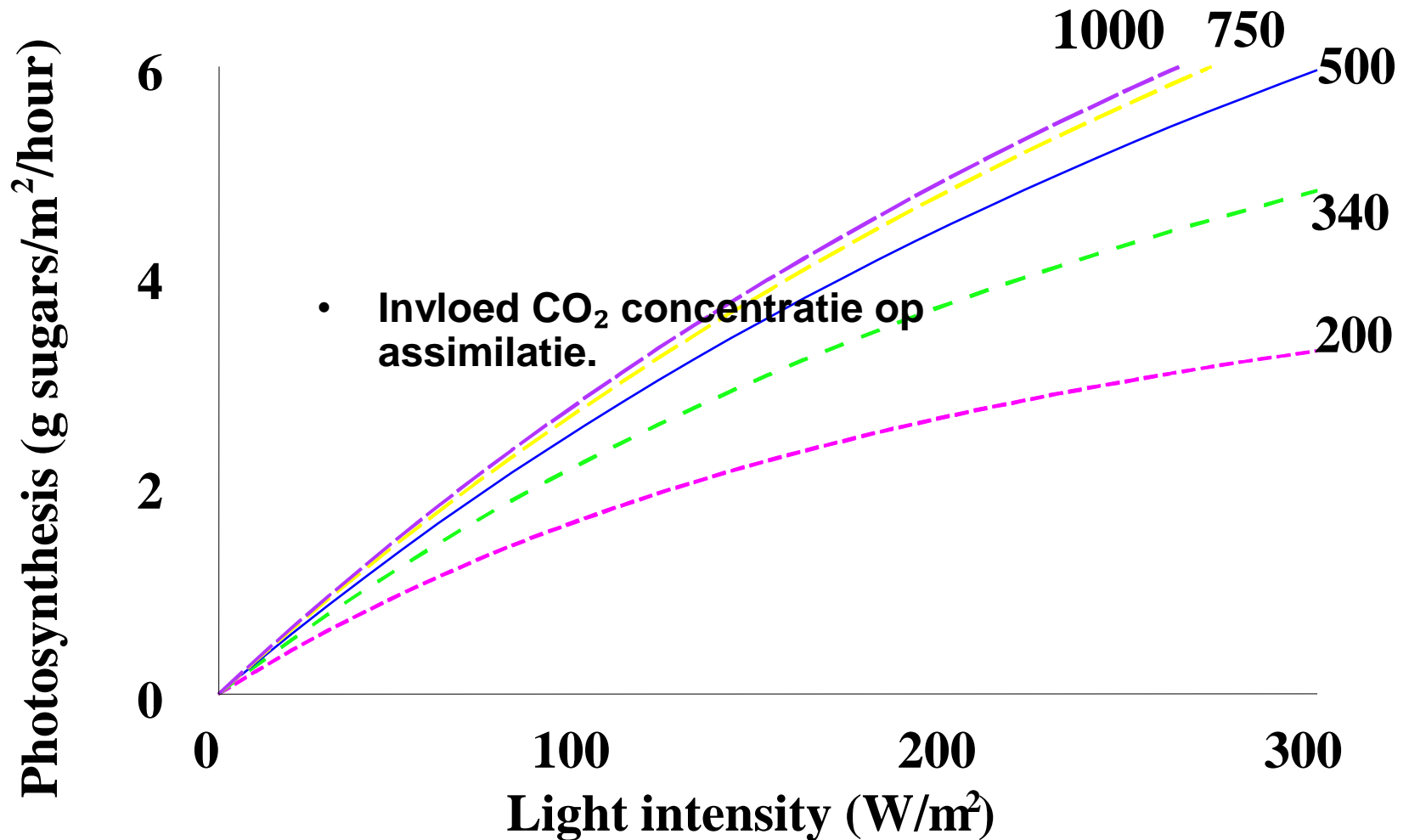
Inhoud:

- Invloed CO₂concentratie op:
  - Assimilatie.
  - Productie
- Maatschappelijke draagvlak / emissierechten
- Proefopzet / resultaten.

Invloed CO₂ concentratie

Dus wanneer doseren? Afhankelijk van meer factoren

- Instraling: dus meer doseren bij meer licht (W/m^2)
- Raamstand: minder doseren als de ramen verder zijn geopend (Luw / Wind)
- Beschikbaarheid, 40-50% minder energie verbruiken, dan ook zoveel minder CO_2 gebruiken.

- Het Nieuwe Telen Tomaat:
  - 65 kg/ m² met 24 m³ gas
- Het Nieuwe Telen Tomaat met beperkte CO₂ dosering:
  - ? 5-10% lager = +/- 59-62 kg/ m² ?

- Hoe lang wordt ongelimiteerd CO₂ doseren nog maatschappelijk geaccepteerd? (Footprint, verkooptool?)
- Emissierechten zullen een grotere rol gaan spelen in de komende jaren.

- Proefafdeling (6) en referentie afdeling (7)
  - Ras Komeett zaaidatum 3-11, plantdatum 17-12-2010
  - Start op 1,9 st./m² en week 7 naar 3,8 st./m²
  - Ontvochtiging met buitenlucht
  - Luchtbevochtiging aanwezig
  - Twee schermen XLS 18 en SLS 10
  - Extra vast foliescherm in de eerste weken van de teelt.

Proefopzet (II)

- Proefafdeling (6) en referentie afdeling (7)
- In de proef:
  - Maximale dosering van 75 kg/ha/uur als basis om het verbruik te beperken.
  - Op jaarbasis 32 kg/m² i.p.v. 64 in de referentie
  - Hiervan additioneel 10 kg/m²/jaar vrij in te zetten.
  - Nooit meer CO₂ doseren dan de maximaal de hoeveelheid doseren die vrijkomt bij het gerealiseerde warmteverbruik, opgewekt met WKK, eventueel aangevuld met additionele capaciteit.

Doelstellingen:

- Het proberen te behalen van een vergelijkbare productie met gelimiteerde CO₂ dosering.
  - Daarbij de beschikbare CO₂ zo optimaal mogelijk inzetten.
  - De ramen zoveel mogelijk gesloten houden, o.a. met aanhouden van een hoge dag-T en luchtbevochtiging.
  - De plant naar het optimale model/evenwicht sturen door blaadje uit de kop nemen, sturing LAI, vruchtsnoei, etc.

Resultaten: De metingen

- De ramen zijn nog weinig geopend, dus met weinig CO₂ doseren kun je dezelfde concentraties halen.

Wel zijn al veel metingen /nulmetingen gestart:

- Assimilatiemetingen/plantmetingen/uitgroeiduur
- CO₂ controle metingen op meerdere plekken in de afdeling
- Plant camera van Hortimax staat opgesteld
- Weet wat je meet: Hoe betrouwbaar zijn onze meters / sensoren in de praktijk?

Vragen?

HORTICULTURAL EXPERTISE GROUP
Bedankt voor uw aandacht!

www.greenq.nl